

به نام خدا "

حریم شهرداری تهران

حریم ، فضای جدا نشدنی، ما بین خط بیرونی شهر و مناطق شهری است .داشتن آب و هوای مناسب ، مستلزم ایجاد توازن عادلانه میان حقوق شهر و حریم است .

شهرداری تهران به عنوان بانی نظارت و کنترل حریم ، با سرلوحه قرار دادن تاکیدات مقام معظم رهبری سعی بر آن داشته تا مسئولیت و تعهدات خود را در این امر خطیر به نحو مطلوب و شایسته به انجام رساند.

حریم شهرداری منطقه یک

یکی از مهمترین پهنه های حریم شهر تهران مرتبط با شمال آن و دامنه های جنوبی البرز می باشد که در منطقه یک شهر تهران واقع گردیده است .

محدوده ای به وسعت 10/000 هکتار به طول 31 کیلومتر که از شرق به گردنه قوچک تا ابتدای اوشان و فشم و از سمت غرب به رودخانه در که منتهی می گردد.

این محدوده از حریم به لحاظ منابع طبیعی ، دارای نقاط برجسته و پر اهمیتی می باشد که هر یک به صورت بالقوه می توانند نقش بسزایی را در تغییرات جوی آب و هوا در شهر تهران ایفا نمایند . از جمله این اماکن می توان به این موارد اشاره نمود :

- 1- محدوده در که با طبیعتی چشم نواز و دیدنی.
- 2- محدوده دربند و ارتفاعات آن که همه روزه پذیرای طبیعت دوستان بی شماری می باشد .
- 3- روستای پس قلعه با قدمتی دیرینه و درختان سر به فلک کشیده .

4- بوستان جمشیدیه ، که سال های سال همچون ریه ی تنفسگاهی شهر تهران ، سهم بسزایی را داشته است .

5- رود دره هایی که هر یک به عنوان عنصر زنده ، به لحاظ زیست محیطی و دهلیز تعویض آب و هوای شهر، نقش حیاتی دارند .

روددره در که / روددره ولنجک / روددره سعد آباد / روددره دربند / روددره گلابدره / روددره دارآباد و خرگوش دره .
از دیگر نقاط برجسته موجود در حریم منطقه یک ، بوستان های تازه تاسیس در سطح منطقه می باشد که هر یک به تنهایی ، در جهت حفظ و صیانت از حریم و همچنین جذب گردشگری و رونق آن ، قابل اتکا می باشد . بوستان های همچون یاس ، گلابدره و ده ها بوستان محلی دیگر .

تیتر : اقدامات شهرداری منطقه یک در محدوده حریم

شهرداری منطقه یک در راستای تدابیر شهردار محترم تهران ، در خصوص حریم ، همواره سعی نموده تا با استفاده از اندیشه جمعی و بهره گیری از تجربیات ارزشمند گذشته و همفکری مدیران ، اقدامات وسیع و همه جانبه ای را در دستور کار خود قرار دهد .

ایجاد سپر دفاعی در ارتفاعات، همانند ایجاد بوستان ها به عنوان سپرسبز ، احداث پیاده راه های کوهستانی و کاشت درختان انبوه در شیب های تند از مهم ترین سیاست های منطقه می باشد.

در این زمینه ، بوستان یاس را اکنون می توان به عنوان الگوی اصلی حفاظت از حریم معرفی نمود . محدوده ای به مساحت 800 هکتار که در ابتدای سال 1394 ، بنا به دستور مقام معظم رهبری در کوتاهترین زمان ممکن از اراضی جنگلی که در تصرف نیروهای نظامی و ارتش بود ، تبدیل به بوستانی زیبا و وسیع گردید .

بوستانی که با مدیریت جهادی ، پس از سختی های فراوان و تلاش های شبانه روزی ، حالا آغوش خود را به روی شهروندان تهرانی گشوده است.

تبدیل از اراضی به بوستان ، نه تنها در شمال شرق تهران ، تفرجگاهی شد برای مردمان طبیعت دوست ، بلکه ابزاری گردید برای محافظت از حریم شهر تهران. این بوستان حضور مردمی را در حریم تقویت ، و حمایت آنها را در صیانت از حریم قوت بخشید .

بوستان گلابدره و نخستین سورتمه تهران از شاخص های متمایز در این منطقه می باشد . که در محدوده حریم احداث گردیدند. طبیعتی زیبا که خود را در بستری از دامنه های جنوبی البرز جای داده است . فلسفه وجود این بوستان هم سیاحت است و هم صیانت .

همچنین شهرداری منطقه با تملک باغات ملک 1 و 2 ، وزیری و انجیری 1 و 2 ، فضای سبز این محدوده را به 45 هکتار افزایش داده است .

تملک اراضی شرقی این محدوده همچون شمال شرق تپه آبک و تبدیل آن به بوستان های عمومی جلوه خاصی را به منطقه بخشیده و با ایجاد تراس بندی ، درختکاری و تجهیز مبلمان شهری در این محدوده ، عاملی اساسی برای مبارزه با ساخت و سازهای غیر مجاز صورت فیزیکی بوجود آمده است .

از دیگر اقدامات تاثیر گذار می توان احداث بوستان نیلوفر در محله رحمان آباد به مساحت بیش از 22 هکتار و تجهیز شدن کامل آن به مبلمان شهری نام برد که هم اکنون مورد بهره مندی عموم مردم قرار گرفته است .

درختکاری و جنگل کاری های ارتفاعات دارآباد در سالهای اخیر و امتداد آن به شمال باشگاه وزارت امور خارجه و ایجاد فضای سبز در شمال شهرک محلاتی و در امتداد آن ، شمال شهرک قائم و پیوستگی آن به جنگل های سوهانک و بوستان شمال شهرک قائم ، از دیگر فعالیت های نمونه منطقه در حفظ و صیانت از حریم می باشد .

احداث بوستان های نیایش ، مهرگان و باغ چناران در الهیه نیز از مواردی هستند که در این راستا و همچنین افزایش سرانه های فضای سبز منطقه کمک بسزایی نموده اند.

بازسازی و ایجاد دسترسی به کهف الشهدای ولنجک نیز از فعالیت های بهینه می باشد که اکنون زمینه احداث پارکی 27 هکتاری در آن مهیا گردیده است و تسهیلات در رفت و آمد مشتاقان زیارت و اهالی فرهنگ ، فراهم شده است .

همچنین در زمینه رود دره ها به عنوان محدوده های کلیدی در حریم نیز ، سعی بر آن شد با ایجاد و احداث پیاده راه های کوهستانی به طول حدود 5 کیلومتر ، این نواحی نیز به مکانی مناسب جهت جذب گردشگری تبدیل گردند .

مدیران ارشد شهرداری منطقه یک ، با ترسیم نقشه راهی کارآمد در جهت حفظ و صیانت از حریم نه تنها در سطح کلان ، دست به فعالیت زدند، بلکه درصدد برآمدند تا در مسائل ریز ، هم از هیچ تلاشی فروگذار نباشند.

تعبیه بنچ مارک ها به عنوان نشانه گذاری با اهمیت در خصوص شناسایی حریم و تراز 1800 متر ، نصب تابلوهای ورود و خروج مصاح به ارتفاعات در ابتدای محدوده ، از این دسته اقدامات می باشد .

استفاده موثر و تقویت حضور حریم بانان در محدوده حریم از دیگر اقداماتی است که در سالیان اخیر به خوبی صورت پذیرفته است . گشت های منظم حریم بانان به عنوان طلایه داران مبارز با ساخت و سازهای غیر قانونی کمک به سزایی در صیانت از حریم نموده است .

راهکارهای پیشنهادی جهت حفظ و صیانت از حریم

براساس طرح جامع تهران همه ی دستگاه های دولتی و غیردولتی ذیربط با هماهنگی شهرداری تهران موظفند به طور جدی از ارائه هرگونه تسهیلات و خدمات زیر بنائی از قبیل انشعابات برق، آب، گاز و تلفن به ساخت و سازهای غیرقانونی در حریم خودداری نمایند. از این رو هماهنگی با ارگان های مربوطه همچون وزارت مسکن ، وزارت جهاد کشاورزی ، مراجع قضایی ، فرمانداری شمیرانات و نیروهای مسلح از مهمترین راهکارها برای جلوگیری از ساخت و ساز غیر مجاز است که خوشبختانه تاکنون ، به نحو مطلوب صورت پذیرفته است . از دیگر راهکارها که می بایست به صورت کارآمدتری به آن پرداخت، میتوان به این موارد اشاره نمود:

- ایجاد سپر دفاعی در ارتفاعات و احداث پیاده راه های کوهستانی در بستر رودخانه ها جهت دستیابی به تفرجگاه های کوهستانی
- جلوگیری از صدور سند مالکیت جدید در حریم شهر تهران
- تخصصی نمودن دادگاه ها و تمرکز پرونده های شهرداری در یک شعبه ویژه کوهستان
- پیگیری رفع خलाهاى قانونی در حریم شهر تهران توسط اداره کل حقوقی شهرداری تهران
- استفاده بهینه از وجود نیروهای مجرب شهرداری ، حریم بان وشهربان با استقرار در نواحی و جلوگیری از ورود مصالح ساختمانی در مدخل های کوهستانی
- هماهنگی کامل مراجع قضایی با پلیس امنیت و نیروی انتظامی و اجرای طرحهای ضربتی جهت پاکسازی محدوده از ناهنجاری های موجود .
- تعیین تکلیف اراضی واقع در حریم و حل مشکلات شهروندانی که در آن محدوده دارای حقوق مالکانه می باشند . به گونه ای که در حال حاضر حدود 32 تعاونی مسکن در خارج از محدوده موجود می باشد و افراد حقیقی و حقوقی ، و در بیش از هزار هکتار از اراضی شمال پایتخت ، از طریق منابع طبیعی و جهاد کشاورزی در دهه 60 و 70 سند دریافت نموده اند .

سخن آخر

هم اکنون یکی از مهمترین رویکردهای مدیریت شهری، حریم شهر تهران می باشد که شهرداری تهران سعی بر صیانت و حفاظت از آن را دارد. امید است در این راه با عزم ملی همه مسئولین، دست اندر کاران و ارگانهای مرتبط و در نهایت با همکاری همشهریان عزیز، پایتختی شاداب و پر طراوت را بسازیم.

به امید روزهای روشن فردا

اداره حریم منطقه یک شهرداری تهران